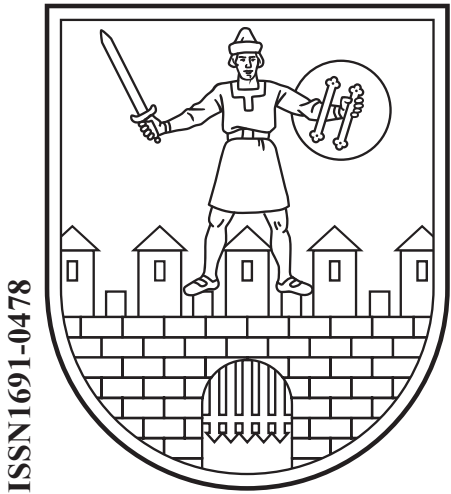




Cēsu Vēstis

Valsts svētki Cēsīs un Vaivē.

Lasiet 4. lpp

Cēsu tūrisma aktualitātes.

Lasiet 5. lpp

Cēsu novada pašvaldības izdevums

Nr. 10 (166), bezmaksas

2016. gada 31. oktobris

Karoga simtgades zīmē

Šogad apīt 100 gadi, kopš pēc Cēsu apriņķa Veselavā dzimušā un Cēsu Millera reālskolā skolotā pedagoga un žurnālista Jāņa Lapiņa meta izgatavots vecākais zināmais sarkanbaltsarkanais Latvijas karogs. Tas glabājas Cēsu muzeja krājumā, tāpēc saprotams, ka plašās valsts svētku norises Cēsu novadā caurvij karoga simtgades tēma.

Notikumiem bagāts novembris tradicionāli būs Cēsu Vēstures un mākslas muzejā. Vairāk par to stāsta muzeja vadītāja Kristīne Skrīvere.

Cēsu Izstāžu namā jau skatāmas tautiskas, valsts svētkiem atbilstošas izstādes. “Latviskās dvēseles raksti”, kas veltīta tautas tērpiem un Dziesmu un deju svētku tradīcijai. Savukārt trīs jaunie rotu mākslinieki priecē skatītājus ar laikmetīgo rotu izstādi “3’2’1”. Izstādes būs apskatāmas līdz 20. novembrim.

Jaunajā pilī 4. novembrī cikla “Cēsnieks Latvijas valstij” gaitā atklāsim izstādi “Cēsu kamanīņu braucēji un treneris Dainis Odziņš”. Pateicoties Dainim Odziņam, Cēsu muzejā izveidota kamanīņu sporta vēstures kolekcija, kurai ir liela un unikāla nozīme ne tikai Latvijas sporta vēstures, bet arī Cēsu vēstures kontekstā.

Savukārt 5. novembrī Jaunajā pilī būs svinīgs un emocionāls notikums – Krasnojarskā dzīvojošā ārste, latviete Irina Porosjatņikova, saņems savu Latvijas pasi. Viņas senči ir vēstures grāmatās tā dēvētie veclatvieši. Pirms piecām paaudzēm, 20. gadsimta sākumā, Irinas senči brīvas zemes meklējumos no Latvijas



aizceļoja uz Krasnojarskas apgabalu Sibīrijā. Daļa no dzimtas pēctečiem joprojām dzīvo Latvijā – Liepnā un Rīgā.

Nokārtojot Latvijas valsts izvirzītās prasības, tai skaitā naturalizācijas eksāmenu latviešu valodā, 1964. gadā Krasnojarskā dzimušajai pēc Krievijas pases etniskajai latviete Irinai šovasar piešķirta arī Latvijas pilsonība. Irina novembrī, valsts svētku mēnesī, atkal būs Latvijā un Latvijas pilsoņa pasi vēlas saņemt tieši Cēsīs. Šajā dienā Cēsu Vēstures un mākslas muzejā atklās arī mazu izstādi “100 senas latviešu atklātnītes”. Tā ir Irinas Porosjatņikovas izveidota kolekcija, kurā skatāmas kādas Krievijas latviešu ģimenes atklātnītes, kas dažādos svētkos saņemtas no tautiešiem Latvijā.

Lāčplēša dienas priekš-

vakarā, 10. novembrī, Izstāžu namā būs latviešu spēka dziesmu – tautasdziesmu – vakars. Ikvienam būs pieejami dziesmu vārdi līdz dziedāšanai, kas nav obligāta, bet vēlama. Latviešu tautasdziesmas ir mūsu īpašā rokasgrāmata, kurā saprotami un patiesi aprakstītas likumsakarības – ir diena, un ir nakts, saule un mēness, un mūsu ikdiena un viss, kas tajā notiek, ir nebeidzams ritums.

No 8. līdz 10. novembrim muzejā darbosies lukturīšu darbnīcas. Lukturītis ir viens no Cēsu pilsētas simboliem, un, gatavojoties Lāčplēša dienas gājienam, aicinām visus interesentus izgatavot lukturīti Latvijas karoga krāsās. Līdzī jāņem burciņas apgleznošanai. Ar krāsām un nepieciešamo materiālu darbnīcām nodrošināsim. Darbnīcu apmeklētāji varēs

noklausīties arī Cēsu muzeja vēsturnieka Dr.hist. Tāļa Pumpuriņa izzinošo stāstījumu “Latvijas nacionālā simbolika. Sarkanbaltsarkanais karogs Latvijas un Cēsu vēsturē”. Savukārt Lāčplēša dienā pirms pulcēšanās lāpu gājenam radošo darbnīcu no plkst. 16.00 varēs apmeklēt pils parkā.

Muzeja speciālisti izveidojuši ceļojošo izstādi “Sarkanbaltsarkanā karoga stāsti”. Tās atklāšana paredzēta Rāmuļu skolā, bet 18. novembrī izstādi atklāsim Vidzemes koncertzāles Kamerzālē. Plkst. 16.00 izstādes apmeklētāji varēs noklausīties vēsturnieka Dr.hist. Tāļa Pumpuriņa stāstījumu par izstādi un vecāko zināmo Latvijas karogu, kas glabājas Cēsu muzeja krājumā un ir skatāms muzeja ekspozīcijā “Cēsis – Latvijas vēstures simbols”.

Bērniem būs iespēja apmeklēt radošās darbnīcas un izgatavot savu svētku karodziņu, kā arī nobaudīt gardu svētku pārsteigumu. Pēc valsts svētkiem ceļojošā izstāde dosies uz Alūksni, Madonu un citām Latvijas pilsētām.

Novembrī ļoti pieprasītas ir muzeja pedagoģiskās programmas “Latvijas Karoga stāsts”, “Latvijas dzimšanas diena Cēsu muzejā”. Skolēnu grupas uz Cēsīm brauc no visas Latvijas. Patīkama iezīme šogad – kopā ar bērniem izglītojošās programmas brauc klausīties un skatīties arī vecāki. Piedāvājam arī lekcijas par Latvijas nacionālo simboliku, Latvijas valsts proklamēšanu, Brīvības cīņu un Latvijas armijas vēsturi.

Laiks lūkot Ziemassvētku egli

Novembrī laiks nolūkot Ziemassvētku egles, kas Cēsīs rotās Vienības un Rožu laukumus. Ik gadu cēsnieki aktīvi palīdzējuši atrast pilsētas galvenās svētku rotas vai arī dāvājuši savos īpašumos izaugušas skaistules. Ceram uz

cēsnieku atsaucību arī šogad.

Lai egle Ziemassvētkos priecētu cēsniekus un pilsētas viesus, tai vajadzētu būt 14 metrus augstai Vienības laukumā un 10 metrus augstai Rožu laukumā – ar simetrisku galotni, proporcionālai, biezu

zarojumu un vienu galotni.

Svarīga arī iespēja īpašumam piebraukt ar smago tehniku. Ja varat ieteikt piemērotu egli, lūgums zvanīt novada pašvaldības Ainavu arhitektei Dacei Laivai pa tālruni 26119396.



000 vietas. Šogad atšķirībā no citiem gadiem balvas saņēms vietas ar pievienoto vērtību jeb tās, kur cilvēki ar invaliditāti var ne tikai ērti nokļūt un pārvietoties, bet arī atpūties un mācīties, ko citur viņiem fiziski nebūtu iespējams izdarīt. Protams, Latvijā vēl ir daudz vietu, ēku un objektu, kas būtu jāpilnveido un jāpadara pieejami, bet prieks, ka gadu laikā arvien vairāk tiek celtas jaunas un pilnveidotas vecās ēkas, padarot tās pieejamas ne tikai cilvēkam ar invaliditāti, bet arī sirmlgalviņiem un jaunajām māmiņām ar bērnu ratiem. Cilvēki sāk apzināties, ka vides pieejamība nav ekstrā, bet gan nepieciešamība," saka invalīdu un viņu draugu apvienības "Apeironis" valdes priekšsēdētājs Ivars Balodis.

JAUNUMI CĒSĪS UN VAIVĒ

Stipras tradīcijas

Valsts svētku programma Cēsīs jau tradicionāli ir daudzveidīga, un orientēties svētku norisēs palīdzēs Cēsu Kultūras centra vadītāja Laura Bāliņa un Kultūras projektu vadītāja Zane Neimane.

Lāčplēša dienas svinēšanā Cēsīs ir stipras un noturīgas tradīcijas, un tās tiks ievērotas arī šī gada 11. novembrī. Pievakarē, plkst. 17.30, visi aicināti uz svinīgu brīdi pie Cēsu pulka Skolnieku rotas pieminekļa. Tam sekos lāpu gājiens un piemiņas brīdis Lejas kapos, kur strēlnieku dziesmas izpildīs tautas vērtes kopa “Dzietī”.

Pils parka estrādē Renārs Sproģis un biedrība “Latvija esam mēs paši” aicinās iedegt svečti Latvijas kontūrā. Gaismas projekcijā uz Viduslaiku pils mūriem būs skatāms stāsts par Latvijas karaļa vēsturi.

Valsts svētkiem veltīts pasākums 17. novembrī no-

tiks Vaives tautas namā. Apmeklētāji varēs noskatīties Vaives pašdarbības kolektīvu koncertu "Vēstule karaļa krāsā" un Vaives kustības "Labo darbu krātuve" nominantu godināšanu. Pēc koncerta – balle. Tajā spēlēs grupa “Vēja radītē”. Savukārt Vaives ceļmalas izstāžu zālē skatāma izstāde par Vaives un Kaķukroga vēsturi.

Uz svētku koncertu no Cēsīm kursēs autobuss: 16.55 Cēsis - 17.05 Krīvi - 17.15 Vaive - 17.20 Mežmaļi - 17.25 Rīdzene - 17.45 Rāmuļi - 17.55 Vaive. Pēc koncerta autobuss kursēs atpakaļ.

Latvijas Republikas proklamēšanas dienā, 18. novembrī, cēsnieki plkst. 14.30 aicināti nolikt ziedus Vienības laukumā.

Valsts svētku svinīgais pasākums Vidzemes koncert-zālē “Cēsis” sāksies plkst. 17.00. Jēkaba Jančevska oratoriju “No letu zemes” atskaņos Vidzemes kamer-

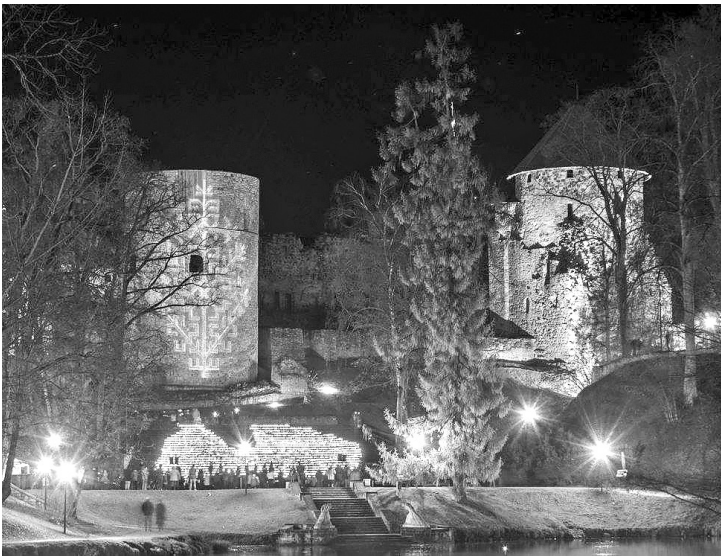


Foto: Indars Krieviņš.

orķestris un Pils koris. Teicēja – Zane Jančevska. Oratorijas laikā bērniem līdz 7 gadu vecumam latviešu animācijas filmu seanss Vidzemes koncertzāles “Cēsis” Kamerzālē.

Ieeja bez maksas, taču iepriekš Vidzemes koncertzāles “Cēsis” kasē jāizņem ieejas

kartes, jo vietu skaits būs ierobežots. Ieejas kartes būs pieejamas no 4. novembra.

Uz Valsts svētku koncertu no Vaives pagasta kursēs autobuss: 16.00 Mežmaļi - 16.05 Rīdzene - 16.20 Rāmuļi - 16.35 Vaive - 16.40 Krīvi - 16.50 Cēsis. Pēc pasākuma autobuss kursēs atpakaļ.

Ielu māksla RTU pagalmā

Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Cēsu filiāles pagalmā Piebalgas ielā atklāta vieta ielu māksla.

“Esam radījuši vietu, kur jaunieši un citi radoši cilvēki var nodarboties ar ielu mākslu, kas arvien vairāk ienāk pilsētvidē un kļūst par neatņemamu mūsdienu pilsētas sastāvdaļu,” saka RTU Cēsu filiāles direktors Alvis Sokolovs.

Šī mākslai atvēlētā vieta ir plānota laikā mainīga – katrs mākslinieks var papildināt, radīt savu mākslas darbu jau esošo vietā, tādējādi pārvēršot šo vietu par dinamisku mākslas telpu. Katrs apmeklētājs var pēc savas iniciatīvas ienest jaunas radošas idejas un mākslas objektus telpā.

Projekts tapis sadarbībā ar Cēsu novada pašvaldības projektu “Sabiedrība ar dvēseli”.

Labie darbi krājas

Vaives pagasta mājražotāji un amatnieki novembrī gatavojas dalībai tradicionālajā Mārtiņdienas gadatirgū Tallinas “Saku” hallē. Kā pastāstīja pagasta pārvaldes vadītāja Valda Zaļaiskalna, interese ir liela, un visas vietas autobusā ar vairāk nekā 40 sēdvietām aizņemtas.

Pagasta pārvaldes ēkā “Kaķukroga” tagad skaļšais un putekļaināks darba posms, bet tas priecē, jo top telpas Amatu

mājai, kur darboties pagasta amatniekiem un tiem, kas vēlas apgūt jaunas prasmes. Tautas nama zālē uzstādīta jauna profesionāla skaņas un gaismas aparatūra.

Oktobrī atsācies tradicionālais tējas sarunu cikls “Kaķukroga”. Šoreiz tika spriests par kultūras dzīvi pagastā. Skartas arī citas aktualitātes. Ne mazums iebildumu vēl ir par izmaiņām skolēnu pārvadāšanā. Šajā mācību gadā vairs nekursē pašvaldības skolēnu autobuss,

jo pārvadājumus nodrošina CATA. Vecāki norāda, ka transporta uzņēmuma šoferi dažkārt ir neieciēti pret bērniem.

Sparīgi rit gatavošanās valsts svētku svinīgajam pasākumam, kas notiks 17. novembrī. Tā centrālais notikums būs kustības “Labo darbu krātuve” nominantu apbalvošana. Šim godpilnajam apbalvojumam pieteikti jau desmit pretendenti.

Lauku aktualitātes

Evija Atvara
Cēsu novada pašvaldība

Pārejas posma valsts atbalsts par zīdītājiem

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka pārejas posma valsts atbalstam par zīdītājiem 2015. gadā tika noteikta likme 44,75 eiro par vienu dzīvnieku.

Atbalstu var saņemt par šādām zīdītājgovīm:

- gaļas šķirnes zīdītājgovi vai zīdītājgovi, kas iegūta

krustojumā ar gaļas šķirnes dzīvnieku;

- govi, ja to neslauc, bet izmanto telu zīdīšanai (Latvijas brūnā, Latvijas zilā, Šveices, Norvēģu sarkanā, Tiroles pelēkā u.c. šķirnes);

- telīti, kas uz iesnieguma iesniegšanas brīdī sasniegusi astoņu mēnešu vecumu.

Iesnieguma iesniegšana LAD reģionālajā pārvaldē jānodz informācija par bišu saimju skaitu pēc stāvokļa uz attiecīgā gada 1. maiju un 1. novembri. Dati sniedzami attiecīgā mēneša laikā.

TŪRISMS, UZŅĒMĒJDARBĪBA

Cēsis tiešām var!

Aivars Akmentiņš
teksts un foto

Oktobra vidū koprades mājā “Skola6” norisinājās ideju konkursa “Cēsis var” fināls. Žūrija un skatītāji varēja iepazīt biznesa idejas no sešām Cēsu jaunajām uzņēmējām. Konkurss sākās šī gada pavasarī, kad tika pieteiktas deviņas idejas. No tām līdz finišam nonāca piecas.

Konkursa noslēgumā žūrijas vadītājs, Cēsu novada pašvaldības speciālists komercdarbības attīstības jautājumos Valdis Nītiņš, atzina, ka konkursa gaitā ideju autori ieguldījuši lielu darbu un no salīdzinoši “zaļas” idejas nonākuši jau līdz atzīstamiem rezultātiem. Atsevišķi jaunie uzņēmēji jau uzdrīkstējušies kļūt no pašnodarbinātajiem par darba devējiem. Palīdzību snieguši jau mentorī, “Skola6” organizētās apmācības un žūrijas locekļu padomi. Vairākas jaunās uzņēmējas jau pratušas atrast savai darbībai piemērotu vietu, piemēram, “Skola6” telpās. V. Nītiņš gan piebilda, ka pārsteidzošā kārtā biznesa idejas piedāvā un īsteno tikai meitenes.

Visas “Cēsis var” finālā prezentētās idejas tika atzītas par perspektīvām un saņēma



Attēlā: Ilzes Dumbres (“AUD”) aušanas darbnīcas izveides ideja saņēma arī skatītāju simpātiju balvu.

balvas. Laura Ločmele (“Skaistuma pietura”) saņēma balvu no “Altum”, Zane Kalniņa (“Devu.de”) saņēma 350 eiro lāzermoduļa iegādei CNC darbagaldam. Maija Brūzīte un Kristīne Poļakova (“MK cute kids”) saņēma 200 eiro jaunas tehnikas iegādei un apmaksātus kursus no “Altum”. Ilze Dumbre (“AUD”) saņēma 150 eiro izejmateriālu iegādei, bet Sandra Šķila-Apine (“Ar roku rakstīts”) saņēma balvu no “Reklāmas aģentūra ONTO” – reklāmas konsultāciju.

Žūrijas vadītājs norādīja, ka konkursu paredzēts organizēt arī 2017. gadā, cerot uz jaunām biznesa idejām Cēsu un kaimiņu novados.

Veicina gastronomisko jaunradi

Lai veicinātu Rīgas-Gaujas reģiona gastronomisko suvenīru jaunradi, nodibinājums “Rīgas tūrisma Attīstības birojs” sadarbībā ar Siguldas, Cēsu un Valmieras pašvaldībām, kā arī Gaujas Nacionālā parka tūrisma klasteri rīko konkursu “Rīgas-Gaujas reģiona – 2017. gada Eiropas Gastronomijas reģiona – oficiālais suvenīrs”.

Eiropas Gastronomijas reģiona suvenīram jābūt oriģināldarbam, reģionu reprezentējošam gastronomiskam suvenīram – ēdienam vai bezalkoholiskam

dzērienam – atbilstoši izvēlētajai tēmai “Ar dabu šķīvt”.

Konkursa uzvarētājam būs jānodrošina piedāvājums sešu Rīgas, Siguldas, Valmieras un Cēsu tūrisma informācijas centru un pašvaldību reprezentācijas vajadzībām, kā arī tirdzniecībai pārtikas veikalu tīklā “Rimi”, ja suvenīrs atbildīs veikalu tīkla kvalitātes kontroles prasībām.

Konkursā aicināta piedalīties jebkura juridiska persona. Lai piedalītos konkursā, dalībniekiem jāatbilst konkursa nolikuma noteikumiem un vismaz

divus gadus jānodrošina citu līdzvērtīgu produktu ražošana Rīgas-Gaujas reģionā.

Piedāvājumus konkursam var iesniegt no 1. novembra līdz 15. novembrim Siguldas novada Tūrisma informācijas centrā Ausekļa ielā 6, Siguldā, katru darba dienu no plkst. 9.00 līdz plkst. 19.00.

Konkursa norises laiks – līdz 25.novembrim. Papildus informācija par konkursa norisi pieejama, zvanot pa tālruni 28357158 vai nosūtot jautājumus uz e-pastu: info@sigulda.lv (kontaktpersona P/A “Siguldas Attīstības aģentūra” direktore Laura Skrodele).

Noderīga informācija gidiem

Jau ceturto gadu Cēsu pili tiek rīkota informācijas diena gidiem. Šogad 4. novembrī plkst. 10.00 pilī gaidīti visi gidi, kuri kopā ar grupām vai individuālijiem ceļotājiem apmeklē vai plāno apmeklēt Cēsis un Cēsu Pils kompleksu.

Par aktualitātēm tūrisma piedāvājumā Cēsu pilsētā un

apkārtnē pastāstīs galvenā tūrisma speciāliste Santa Niedola. Viduslaiku pils kurators Gundars Kalniņš informēs par aktualitātēm Viduslaiku pilī. Vēstures un Mākslas muzeja galvenā speciāliste muzeja ekspozīcijas un izstāžu darbā Vija Rozenāle iepazīstinās ar jaunumiem muzejā.

Pēc restaurācijas un rekonstrukcijas darbiem Cēsu Viduslaiku pils Rietumu tornis ir atvērts apmeklētājiem ar daudziem uzlabojumiem un papildinājumiem. Gidiem būs iespēja ar tiem iepazīties klātienē Viduslaiku pils speciālistu pavadībā. Pēc ekskursijas pasākumu dalībnieki uzzinās par

Jauni piedāvājumi tūristiem Cēsīs

Santa Niedola
Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs

Šis gads tūrisma nozarē Cēsīs bijis ļoti darbīgs, uz to norāda ne vien cilvēku piepildītās ielas svētku pasākumos, bet arī Cēsu pils kompleksa apmeklētāju skaits. Līdz šī gada 20. oktobrim pils kompleksu apmeklējuši 94 688 viesi, kuri ieradušies Cēsīs no visas pasaules – gan no Latvijas un kaimiņvalstīm, gan tālām un eksotiskām zemēm, piemēram, Ekvadoras, Singapūras, Čīles, Meksikas, Mjanmas u.c. Tas rosinājis tūrisma nozares speciālistus un uzņēmējus aktīvi strādāt, lai papildinātu pilsētvidi ar jauniem objektiem, veidojot pilsētu pievilcīgāku un ērtāku gan iedzīvotājiem, gan pilsētas viesiem. Katru gadu Cēsu un apkārtnes tūrisma pakalpojumu klāstu papildina jauni uzņēmumi, kas mudina tūristus pilsētā uzturēties ilgāku laiku.

Līdz gada sākumam Cēsis darbojās vairāk nekā 25 dažāda veida kafējnīcas un restorāni. Šogad to skaits palielinājies par vēl divām. Maijā vienā no pilsētas lepnumiem un galvenajām pulcēšanās vietām, Rožu laukumā, iepriekšējās kafējnīcas “KafēRīga” telpās, darbu sāka kafējnīca “Priede”. Zinību dienā durvis vērā jauna kafējnīca “Studio Kitchen”, kas atrodas Cēsu sporta kompleksā un ir ērti pieejama gan dienas laikā pusdienotājiem, gan vakaros sporta pasākumu dalībniekiem un līdzjutējiem.

Paralēli Rīgas ielai vecpilsētā attīstās vēl viena aktīva un rostības piepildīta iela – Lielā Skolas iela. Tie mājvietu radusi “Cēsu maize” ceptuve. Meistara rokām darinātā maize jau ieguvusi atpazīstamību, jo cepšanas procesā tiek izmantoti augstvērtīgie plēkšņu pilngraudu kviešu milti. Maizi un arī dažas citas Cēsīs un tuvējā apkārtnē gatavotos produktus iespējams iegādāties tajā pašā ekā blakus

esošajā veikaliņā “Ķimene”. Veikala saimnieki šogad sākuši interesentiem piedāvāt dažādas kulinārijas meistarklases. Blakus ēkā, teju pie Sv.Jāņa baznīcas ieejas, darbu sācis kafijas veikaliņš “Melna Gulbis”. Pēc tam iespējams doties apskatīt tēlnieka Matiasa Jansona bronzas skulptūru “Senās Cēsīs”. Tā tika atklāta šovasar, “Cēsis 810” svinību laikā, Rožu laukumā.

Šogad papildinājušas arī aktīvās atpūtas iespējas Cēsīs. Aktīvās atpūtas parks “Karjers”, kas darbu sāka šīs vasaras vidū, sniedza iespēju ikvienam interesentam atpūsties pie ūdens un apgūt pilsētā vēl nepieredzētu sporta veidu – veikšanu. Iespēju iemēģināt jaunu sporta veidu, disku golfu, no šī gada piedāvā arī Cēsu Olimpiskais centrs.

Pilsētā krietni pieaudzis dažāda veida privāto apartamentu skaits. Jau drīzumā pārnāksnot Cēsīs varēs arī divās jaunās viesnīcās. Būvniecības un labiekārtošanas darbi notiek Rīgas ielā, kā arī gada nogalē viesus gaidīs Gaujas ielā jaunuzceltā viesnīca “Santas Rezidences”.

Pašreizējai Cēsu un apkārtnes tūrisma lapai no šī gada janvāra līdz septembrim ir 110 000 unikālo skatījumu, kas Tūrisma attīstības un informācijas centru rosināja mājas lapu veidot ērtāku, saprotamāku, iespējam bagātāku un pieejamu no mobilām ierīcēm, tāpēc novembra sākumā apmeklētāju skatījumiem tiek nodota jauna Cēsu tūrisma mājas lapa – www.visit.cesis.lv

Gads vēl nav beidzies, un pilsētā joprojām jūtama rostība. Tas sniedz gandarījumu un iedvesmo turpināt strādāt tūrisma piedāvājuma attīstīšanai un kopīgi gaidīt gada nogales svētku laiku ar bagātīgu pasākumu programmu, slēpošanas aktivitātēm un koncertu baudīšanu Vidzemes koncertzālē “Cēsis”.

Pēc iepazīšanās ar jaunumiem Cēsu pilī plānots Āraišu arheoloģiskā muzejparka apmeklējums un neliela ekskursija Āraišu apkārtnē, kuras laikā būs iespēja iepazīties ar Drabešu muižas amatu māju un radošajām iespējām tajā.

ES VĒLOS LEMT PAR SAVA NOVADA NĀKOTNI

Vārds, uzvārds
Kontaktinformācija (tālrunis, e-pasts)
Nodarbošanās

ATZĪMĒ VIENU VARIANTU, KURŠ, TAVUPRĀT, PADARĪTU DZĪVI CĒSU NOVADĀ LABĀKU?

- ☐ Jāveido radošāka, sakārtotāka un interesantāka **pilsētvidē** (nepieciešami soliņi, velo novietnes, vides objekti u.c.)
- ☐ Jāuzlabo dažādu pašvaldības nodrošinātu **pakalpojumu pieejamība** un lietošanas ērtība (rindas slimicā, rēķinu apmaksa, komunikācija ar pašvaldību u.c.)
- ☐ Nepieciešams plašāks atbalsts dažādu **nozaru attīstībai** vai sakārtošanai (uzņēmējdarbība, tūrisms, kultūra, vides joma, jaunatne, izglītība u.c.)

Aizpildītu un izgrieztu anketu ievietoj aptaujas kastītēs Cēsu Centrālajā bibliotēkā, Cēsu novada pašvaldībā vai Koprades mājā "Skola6". Anketu vari aizpildīt arī cesis.lv.

CĒSU IEDZĪVOTĀJU FORUMS

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

2016. gada 22. septembra saistošie noteikumi Nr. 18
“Par braukšanas maksas atvieglojumiem sabiedriskajā transportā”

1. Šie saistošie noteikumi, turpmāk – noteikumi, nosaka kārtību, kādā piešķir braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā maršrutā “Cēsis – Rāmuļi”, turpmāk-maršruts.

2. Noteikumos minētie braukšanas maksas atvieglojumi ir spēkā, ja pasažierim ir derīga elektroniskā abonementa biļete lietošanai maršrutā, kas apliecina personai piešķirtās tiesības maršrutā saņemt braukšanas maksas atvieglojumus.

3. Cēsu novada pašvaldība, turpmāk- pašvaldība, iesniedz sabiedriskā transporta pakalpojuma sniedzējam apkopoto informāciju no pašvaldības vai valsts dibinātām un Cēsu novada administratīvajā teritorijā esošajām izglītības iestādēm par tām personām, kurām, saskaņā ar šiem noteikumiem, nepieciešami maršruta braukšanas maksas atvieglojumi, t.sk., noteikts atvieglojumu saņemšanas termiņš un braukšanas maršrutā noteikts iekāpšanas/izkāpšanas pieturu vietu nosaukums. Sabiedriskā transporta pakalpojuma sniedzējs izgatavo elektronisko abonementa biļeti, bet izsniegšanu nodrošina tā izglītības iestāde, kura pieprasījusi personai braukšanas maksas atvieglojumu. Iestādoties braukšanas maksas atvieglojumu saņemšanas termiņam maršrutā vai, ja persona pirms termiņa zaudē tiesības uz braukšanas maksas atvieglojumiem maršrutā, elektroniskā abonementa biļete tiek nogādāta sabiedriskā transporta pakalpojuma sniedzējam.

4. Šajos saistošajos

noteikumos noteiktajā maršrutā braukšanas maksas atvieglojumus saņem:
4.1. izglītojamie, kuri mācās Līvu vai Rāmuļu pamatskolā- 100% apmērā no biļetes cenas braucieniem darba dienās visu mācību gadu;

4.2. izglītojamie, kuru faktiskā dzīves vieta ir Vaives pagasta Cēsu novadā administratīvā teritorijā un kuri mācās Cēsu novada administratīvā teritorijā esošajā izglītības iestādē - 100% apmērā no biļetes cenas braucieniem darba dienās visu mācību gadu;

4.3. izglītojamie, kuri mācās Cēsu novada administratīvajā teritorijā esošās valsts vai pašvaldības izglītības iestādēs 1.-9. klasē - 100% apmērā no biļetes cenas braucieniem darba dienās visu mācību gadu;

4.4. viens pieaugušais, kurš pavada izglītojamo uz Līvu vai Rāmuļu pamatskolas pirmsskolas grupu vai 1.-2. klasi - 90% apmērā no biļetes cenas braucieniem darba dienās visu mācību gadu;

4.5. viens pieaugušais, kurš pavada izglītojamo uz Cēsu novada administratīvajā teritorijā esošu valsts vai pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādi vai 1.-2. klasi, ja izglītojamā faktiskā dzīves vieta ir Cēsu pilsētās Cēsu novadā administratīvā

teritorijā - 50% apmērā no biļetes cenas braucieniem darba dienās visu mācību gadu;

4.7. personāls, kurš veic pedagogisko darbu Līvu vai Rāmuļu pamatskolā, tādējādi nodrošinot iestādes darbības nepārtrauktību un brauciena laikā uzrauga izglītojamo drošību - 50% apmērā no biļetes cenas braucieniem darba dienās 10 mēnešus gadā;

4.8. personāls, kurš veic saimniecisko darbu Līvu vai Rāmuļu pamatskolā, tādējādi nodrošinot iestādes darbības nepārtrauktību un brauciena laikā uzraugot izglītojamo drošību - 100% apmērā no biļetes cenas braucieniem starp Līvu un Rāmuļu pamatskolu darba dienās 10-11 mēnešus gadā.

5. Persona zaudē tiesības saņemt braukšanas maksas atvieglojumus maršrutā, ja neturpina mācības Cēsu novada administratīvajā teritorijā esošā valsts vai pašvaldības izglītības iestādē vai neturpina darba tiesiskās attiecības Līvu un Rāmuļu pamatskolā.

6. Sabiedriskā transporta pakalpojuma sniedzējs nodrošina precīzu uzskati par braukšanas maksas atvieglojumu saņēmējiem maršrutā un iesniedz pašvaldībai ikmēneša atskaiti par iepriekšējā mēnesī faktiski izmantotajiem braukšanas maksas atvieglojumiem maršrutā, kas ir par pamatu norēķinam.

Sporta pasākumi novembrī

01.11. plkst.10.00
Lapsu ielā 17
Tautas bumbas sacensības D grupā

04.11. plkst.20.00
Gaujas ielā 45
LČ florbolā 1.līga sievietēm
Cēsis/Lekrings – Irlava/Tukumis

05.11. plkst.10.00
Piebalgas ielā 18
LVF Kausa izcīņa 2016 volejbolā U19 jauniešiem-pārspeles. Cēsu PSS, Jēkabpils SS, Rīgas VS, Kuldīgas NSS, Daugavpils

05.11. plkst.19.00
Piebalgas ielā 18
LČ volejbolā viriešiem
Nacionālā līga 1.divīzija
SK Fono – VK Ozolnieki

06.11. plkst.10.00
Gaujas ielā 45
Cēsu novada čempionāts florbolā

06.11. plkst.11.00
Piebalgas ielā 18
LJBL čempionāts basketbolā meitenēm. Cēsis –Rīga/TTP 2

10.11. plkst.20.00
Gaujas ielā 45
LČ florbolā 1.līga viriešiem
Lekrings 1-Kuldīga

11.11. plkst.20.00
Piebalgas ielā 18
LBL-3 čempionāts basketbolā viriešiem. Dārznieks/Cēsis – Krāslava

11.11. plkst.20.00
Gaujas ielā 45
LČ florbolā 1.līga sievietēm
Cēsis/Lekrings – Rubene 1

12.11. plkst.13.00
Piebalgas ielā 18
LČ volejbolā viriešiem
Nacionālā līga 1.divīzija. SK Fono – VK Aizkraukle

12.11. plkst.17.00
Piebalgas ielā 18
ELVI florbola līga
FK Lekrings – Talsi

13.11. plkst.09.00
Piebalgas ielā 18
LJBL čempionāts basketbolā U16 zēniem 2.divīzija. Cēsis – VEF 2

16.11. plkst.20.00
Piebalgas ielā 18
LBL-3 čempionāts basketbolā viriešiem. Dārznieks/Cēsis – Salacgrīva

19.11. plkst.18.00
Piebalgas ielā 18
LČ volejbolā viriešiem
Nacionālā līga 1.divīzija. SK Fono – VK Vecumnieki

20.11. plkst.10.00
Gaujas ielā 45
Cēsu novada čempionāts florbolā

20.11. plkst.11.00
Piebalgas ielā 18
LJBL čempionāts mini basketbolā meitenēm. Cēsis, Daugavpils, Rēzekne, Līvāni

20.11. plkst.11.00
Piebalgas ielā 18
LJBL čempionāts basketbolā U14 U16 un U19 zēniem 2.divīzija. Cēsis – Rājiena, Valmiera

24.11. plkst.20.00
Gaujas ielā 45
LČ florbolā 1.līga viriešiem
Lekrings 1- Ogres Vilki

26.11. plkst.10.00
Pūces ielā 2a
Cēsu čempionāts florbolā

27.11. plkst.08.30
Pūces ielā 2a
Cēsu karatē kluba seminārs

27.11. plkst.10.00
Gaujas ielā 45
Cēsu novada čempionāts florbolā

27.11. plkst.17.00
Gaujas ielā 45
LČ florbolā 1.līga viriešiem
Lekrings 1 – Rubene 1

platības daļu, kurā taksācijas gada 1. janvārī plkst. 0.00 dzīvesvieta ir deklarēta vismaz vienai pilngadīga personai. Pārējos gadījumos piemēro nekustamā īpašuma nodokļa likmi 1,5% apmērā no objekta kadastrālās vērtības;

7.12. divu vai vairāku dzīvokļu mājām, kas nav sadalītas dzīvokļa īpašumos, kā arī telpu grupām nedzīvojamās ēkās, kuru lietošanas veids ir dzīvošana, ja šie objekti ir fizisku personu īpašumā vai valdījumā, par mājas

uz kopīpašuma tiesību pamata pieder vairākām personām vai atrodas kopvaldījumā, nekustamā īpašuma nodokļa likmi nosaka, ņemot vērā katram kopīpašumam piederušo ēkas domājamo daļu kadastrālo vērtību.”

2. Saistošie noteikumi stājas spēkā 2017. gada 1. janvārī.

Pasākumi Cēsis novembrī

Pasākumi

03.11. plkst.10.00
Cēsu Centrālajā bibliotēkā
Minamās ceturtdienas! “Domā! Prāto! Risini!”

03.11. plkst.20.00
Vidzemes koncertzālē “Cēsis”
Carnival Youth koncerts “Propeller”

04.11. plkst.18.30
CATA Kultūras namā
Rīgas Cirka izrāde “Krāsaino sapņu šovs”

04.11. plkst.22.00
Fonoklubā
DJ Mārcis Šteinbergs

05.11. plkst.11.00
Cēsu Centrālajā bibliotēkā
Bērnu rīts “Raganiņu un velniņu saiets”

05.11. plkst.19.00
Vidzemes koncertzālē “Cēsis”
Marockin Brass un Afrikāņu džezs

05.11.plkst.20.00
Mākslas telpā “Mala”
Kasešu nakts 6

05.11. plkst.22.00
Fonoklubā
DJ Kalvis Amantovs

8.11.plkst.10.00
9.11. plkst.13.00
10.11. plkst.15.00
Cēsu Jaunajā pīlī
Lukturīšu gatavošanas darbnīca

09.11. plkst.18.00
Cēsu Centrālajā bibliotēkā
Kinolektorijš “Cēsis 20. gadsimta dokumentālā kino kadros”

10.11. plkst.10.00
Cēsu Centrālajā bibliotēkā
Minamās ceturtdienas! “Domā! Prāto! Risini!”

10.11. plkst.17.00
Cēsu Izstāžu namā
Spēka dziesmu vakars

11.11. plkst.17.30
No Skolnieku rotas pieminējla līdz Lejas kapiem
Lāčplēša dienas lāpu gājieni

11.11. plkst.18.30
Cēsu Pils parkā
Svecīšu iedegšana un multimedīals priekšnesums

11.11. plkst.22.00
Fonoklubā
DJ DidzisKo

12.11. plkst.15.00
Koprades mājā “Skola6”
Īslaicīgā veikaliņa atklāšana

12.11. plkst.19.00
CATA Kultūras namā
Lāčplēša dienai veltīts koncerts “Esmu Latvietis”

12.11. plkst.19.00
Vidzemes koncertzālē “Cēsis”
Laima Jansone un DJ Monsta. Plkst. 18.00
Pirmskoncerta saruna

12.11. plkst.21.00
Mākslas telpā “Mala”
Waterflower

12.11. plkst.22.00
Fonoklubā
Apvedceļš, Transleiteris, DJ Toms Grēviņš

14.11. plkst.17.00
Cēsu Centrālajā bibliotēkā
Krēslas stunda bērniem “Nākotne Ziemeļvalstīs”

14.11. plkst.18.00
Cēsu Centrālajā bibliotēkā
Krēslas stunda “Nākotne Ziemeļvalstīs”

15.11.plkst.13.00
CATA Kultūras namā
Teātris un Es. Izrāde bērniem “Sunīts un kaķīte”

16.11. plkst.14.00
Cēsu Centrālajā bibliotēkā
Pie mums viesos zviedru rakstnieks Henriks Tamms

16.11. plkst.18.00
Cēsu Izstāžu namā
Saksofonu kvarteta “Atomas” koncerts

17.11. plkst.10.00
Cēsu Centrālajā bibliotēkā
Minamās ceturtdienas! “Domā! Prāto! Risini!”

17.11. plkst.18.00
Vaives Tautas namā
Valsts svētki koncerts “Vēstule karoga krāsā”

18.11. plkst.15.00
Rožu laukumā
Lielās svētku ielas atklāšana

18.11. plkst.15.00
Vidzemes koncertzālē “Cēsis”
Ceļojošā izstāde “Sarkanbaltsarkanā karoga stāsti” un radošās darbnīcas.

18.11. plkst.17.00
Vidzemes koncertzālē “Cēsis”
LR proklamēšanas gadadienas svinīgais pasākums – J.Jančevska oratorija “No letu zemes”
Piedalās Cēsu Pils koris, Vidzemes kamerorķestris, aktrise Z. Jančevska un mūziķis A. Majers

18.11. plkst.22.00
Fonoklubā
DJ Ai-Va (Ritma Institūts)

19.11. plkst.19.30
Vidzemes koncertzālē “Cēsis”
Jazz Lounge ar Denisu Paškeviču un Džeisonu Hanteru (ASV)

19.11. plkst.21.00
Mākslas telpā “Mala”
Oculosoul

19.11. plkst.22.00
Fonoklubā
DJ Winamp

23.11. plkst.11.00
Vidzemes koncertzālē “Cēsis”
VIII Alfrēdam Kalniņam veltītais pianistu konkurss

23.11. plkst.16.00
Cēsu Centrālajā bibliotēkā
Lasītāju klubīnš

24.11. plkst.17.30
Vidzemes koncertzāles “Cēsis” Kamerzālē
Koncertlekcija “Orlando di Lasso”

24.11. plkst.19.00
Vidzemes koncertzālē “Cēsis”
M.Čehova Rīgas Krievu teātris “Tikšanās, lai arī notika, bet...”

25.11. plkst.19.00
CATA Kultūras namā
Jenny May akustiskā koncertā “Sajūtu mistērija”

25.11. plkst.22.00
Fonoklubā
DJ Dāvis Bush

26.11. plkst.17.00
Rožu laukumā
Ziemassvētku egles iedegšana

26.11. plkst.19.00
Vidzemes koncertzālē “Cēsis”
Mārtiņš Brauns 65 gadu jubilejas koncertūre “Darbi un nedarbi...”

26.11. plkst.21.00
CATA kultūras namā
Balle kopā ar mūzikas grupu “Belami”

26.11. plkst.21.00
Mākslas telpā “Mala”
Andrej Sinkevich ar grupu

25.11. plkst.22.00
Fonoklubā
Džons Gucci x Tievais Ķeezinš (Singapūras Satīns)

27.11. plkst.19.00
CATA Kultūras namā
Humora izrāde “Made in Latvija”

27.11. plkst.19.00
Cēsu Sv. Jāņa baznīcas tornī
Torņa mūzika kopā ar pūtēju orķestri Cēsis

30.11. plkst.14.00
Cēsu Centrālajā bibliotēkā
Radošā darbnīca “Dekoru gatavošana”

Izstādes

21.10 - 22.11.
Tautastērpi “Latviskās dvēseles raksti”. Laikmetīgo rotu izstāde “3,2,1”. Una Mikuda. Ilze Egle. Rasma Pušpure.
Cēsu Izstāžu namā

01.11.-05.11.
Fotoizstāde “Dzejas un grāmatu dienas Edvarda Treimaņa – Zvārguļa mājā “Leukādija””
Cēsu Centrālā bibliotēkā

05.11.-17.12.
Martina Lafona ”SAR-KANS - krāsas pludinājums. Veltījums Markam Rotko”
Insignia mākslas galerijā
Vidzemes koncertzālē “Cēsis”

07.11.-30.11.
Gleznotājas Artas Kalniņas darbi
Cēsu Centrālā bibliotēkā

08.11.-10.12.
Vitražas. Cēsu Mākslas skolas stikla nodaļas audzēkņu darbi
Kafejnīcas “Pie Raunas vārtiem” skatlogos

25.11.-31.12.
“Mātes, bērni, tēvi”. Rasa Jansone. Portretu izstāde “Sniegs”. Priekulu Mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde. *Cēsu Izstāžu namā*

Literatūras izstādes Cēsu Centrālajā bibliotēkā

01.11.-30.11. Rakstnieci Dainai Avotiņai – 90
01.11.-30.11. Jauniešu un vecāku žūrijas grāmatas 2016

01.11.-30.11. 10. novembris – Mārtiņdiena

01.11.-30.11. Rakstniekam, skolotājam, novadniekam Jonāsam Miesniekam (1896-1975) – 120

01.11.-30.11. Vai tu zini?
25.11.-26.11. Jauno grāmatu izstāde

01.11.-30.11. Rūķēnu Niķa un Rīka stiķi. Ērikam Kūlim 75

01.11.-30.11. “Vecāmamma



Cēsu Vēstis

man atstāja grozu zīlu viņa teica: kad tās iesēsi, jutīsi Latviju mīlu”

01.11.-30.11. Bērnu un jauniešu žūrija 2016

Kino

02.11. plkst. 19.00 Kino gardēžu klubs. Komāna /The Commune (2016). Dānija, Zviedrija, Nīderlande.

No 04.11. Melānijas hronika (2016). Žanrs: Drāma, biogrāfija. *Līdz 12 g.v. – neiesakām*

Doktors Streindžs / Doctor Strange (2016). Žanrs:Asa sižeta filma, zinātniskā fantastika. *Līdz 12 g.v. – neiesakām*

Kauja par Heksoridžu / Hacksw Ridge (2016). Žanrs: Kara, asa sižeta filma, biogrāfija. *Līdz 12 g.v. - neiesakām*

No 11.11. Gaismā okeānā / The Light Between Oceans (2016). Žanrs: Drāma, romantika. *Līdz 12 g.v. – neiesakām*

Amerikāņu saldumiņš / American Honey (2016). Žanrs: Komēdija, drāma. *Līdz 16 g.v. – neiesakām*

Atnācēji / Arrival (2016). Žanrs: Trilleris, zinātniskā fantastika. *Līdz 12 g.v. - neiesakām*

Ozijs un lielā bēgšana / Ozzy (2016). Žanrs: Animācija. Bez vecuma ierobežojuma

16.11. plkst. 19.00 Kino gardēžu klubs. Tas ir tikai pasaules gals/ Its only the end of the world (2016). Kanāda, Francija

No 18.11. Fantastiskās būtnes - un kur tās meklēt / Fantastic Beasts and Where to Find Them (2016). Žanrs: Piedzīvojumu filma, fantāzija. *Līdz 12 g.v. – neiesakām*

Gūstā / Shut In (2016). Žanrs: Trilleris, šausmu filma. *Līdz 12 g.v. - neiesakām*

No 25.11. Sabiedrotie / Allied (2016). Žanrs: Trilleris, drāma, romantika. *Līdz 16 g.v. – neiesakām*

Vaiana / Moana (2016) Žanrs: Piedzīvojumu filma, komēdija, animācija, ģimenes filma. *Bez vecuma ierobežojuma*

30.11. plkst. 19.00 Kino gardēžu klubs. Komivojažieris / The Salesman (2016). Irāna, Francija.

SIMTGADNIEKI

Novadnieka Jāņa Lapiņa vēsturiskajam Latvijas karogam - 100

Tālis Pumpuriņš, Dr. hist.
Cēsu Vēstures un mākslas muzejs

Pirmā pasaules kara laikā aktualizējās gan latviešu nacionālo krāsu, gan arī latviešu iespējamās valsts jautājumi. Viens no visdedzīgākajiem Latvijas neatkarības idejas popularizētājiem bija Cēsu apriņķa Veselavā dzimušais un Cēsu Millera reālskolā mācītais pedagogs un žurnālists Jānis Lapiņš (1885-1941), kurš kopš 1915. gada strādāja Valmieras tirdzniecības skolā un vēlāk arī citās mācību iestādēs. Lapiņš bija tas, kurš daudzus savaldzināja ar latviešu sarkanbaltsarkanā karoga ideju. Viņš bija arī pirmais, kuram šo karogu 1916. gada otrajā pusē izgatavoja viņa skolniece, Valmieras bēgļu bērnu patversmes skolotāja Marianna Straumane (1896-1985), kura vēlāk kļuva par J. Lapiņa dzīvesbiedri.

Sarkanbaltsarkano kā latviešu kaujas karogu krāsu strēlnieku bataljonu karogiem ieteica vēsturnieks Jūlijs Krieviņš-Lietgalietis, un to karogu metos iekļāva vairāki mākslinieki, bet tieši kā latviešu karogu to visaktīvāk propagandēja J. Lapiņš.

Par to, kā radās doma veidot un kā tapa pirmais nacionālais karogs, 1932. gadā žurnālā

"Burtnieks" apcerē "Latviešu karogs" Lapiņš rakstīja:

"(...) Pasaules karā tā i gribējās demonstrēt savu latvisko, savas latviskās krāsas, bet viņu nebij. Kad 1915. gadā atklājās noteikta kampaņa par Latvijas valsti, mums bija jādāmas par savu karogu, tas bija jāatrod, vai jārada."

Jānis Lapiņš piederēja pie tās paaudzes, kuras jaunība iekrita laikā, kad aktuāli bija sociāldemokrātu sarkanie karogi. Lapiņš atcerējās, ka līdz 1915. gadam viņš nav zinājis par Atskaņu hronikā aprakstīto cēsnieku sarkanbaltsarkano karogu. Kad uzzinājis, tad šo ziņu visādi centies popularizēt.. "Latviešu karogs ir sarkans ar baltu svītru pa vidu". To ar Atskaņu hronikas vārdiem viņš pateica 1916. gadā Kārļa Skalbes rediģētajā krājumā "Latviešu strēlnieks" rakstā "Latviešu dižciltīgums".

Atmiņās Lapiņš rakstīja *"...1916. gada otrā pusē es nolēmu izgatavot karogu sarkans-balts-sarkans, kur baltais būtu pret sarkano zelta griezumā attiecībās, t.i. baltais pret sarkano laukumu būtu attiecībā apmēram 1:3. Aistētiskas likumi māca, ka lielumus zelta griezumā attiecībās atzīst par visskaistākiem samēriem. Sarkans-balts-sarkans istabā man likās pārāk vienmuļš,*

tāpēc es kombinēju karoga vidū dzeltenu sauli. Tas bez šaubām bija daudz efektīvāk (saule bija novietota nevis vidū, bet karoga augšējā kreisajā stūrī).

Lapiņš rakstīja, ka pirmos karogus viņam izgatavoja Marianna Straumane. *"Tie bija divi mazi nacionālie karodziņi bez saules un lielāks karogs ar dzeltenu sauli vidū. Viņi stāvēja manā istabā pie sienas. 1916. g. Ziemas svētku kaujās no Valmieras rezerves pulka sūtīja kareivjus uz fronti. Biju iedraudzējies ar dzejnieciski noskaņotu strēlnieku Bērziņu, viņš bija ļoti uztraucies. Viņu mierinādam es tam iedevu uz fronti līdz mazu nacionālu karodziņu. Mana drauga uzdevums bija darīt to populāru frontē."*

(...)Lai karogs ātrāki iekarotu Latviju, tam vajadzēja būt vienkāršam, bez saules, jo pēdējās attēls grūti iespējams. Bez tam cēsnieku vēsturiskajam karogam taču saules nebij."

Raksta nobeigumā Lapiņš izteica neapmierinātību ar vēlāk oficiāli apstiprināto Latvijas karoga krāsu toni un proporcijām. Viņš pārmeta māksliniekam Ansim Cīrulim, ka viņa projektētais karogs ir netīri brūns, pie kam baltā krāsa aizņem tikai piekto daļu no karoga. Lapiņš pārmetumos Cīrulim izvirzīja arī retorisku jautājumu *"Kad nāks laiks*

mūsu karogam atgriezt viņa pirmatnējo ugunīgumu!?"

- Lai gan Jāņa Lapiņa karogs ar saulīti nebija aplūkots nedz mākslinieku aprindās 1917. gadā, nedz arī pēc valsts nodibināšanas kā iespējamais Latvijas karoga variants, tas tomēr spēlējis būtisku lomu Atskaņu hronikā 1279. gadā minētā cēsnieku karoga popularizēšanā.

Kad Satversmes sapulcē 1921. gada jūnijā tika pieņemts likums par Latvijas Republikas karogu un ģerboni, referents Marģers Skujenieks uzsvēra "Valsts karogs ir noteikts sarkans ar baltu svītru, tādos apmēros, ka katra sarkanā strīpa ir divreiz platāka par vidējo balto. Šis karogs mums jau ir nodibinājies, viņš atrodas lietošanā, un tādā kārtā šis likums attiecībā uz karogu tikai likuma kārtā noteic to, kas jau patiesi ieviests. Šis karogs ir diezgan laimīgi izvests, jo tam jau vēsturiskas tiesības, jo kāds kroniķis ir atstāstījis gadījumu no 13. gadsimtena, kur latviešu kara pulki gājuši uz Rīgas pusi un nesuši līdzīgu karogu, kas bijis sarkans ar baltu švītru, un kroniķis saka, ka patiesi es varu apgalvot, ka šis karogs ir latviešu karogs".

Tādejādi vēlreiz jāakcentē, ka gan Jāņa Lapiņa, gan Latvijas valsts karogam ir viens un tas pats prototips – cēsnieku

13. gadsimta karogs.

Pagājušā gadsimta 20. un 30. gados gados karogs glabājās J. Lapiņa ģimenē. Viņš bija skolu direktors Jelgavā, Tukumā un Rīgā, un visur viņu pavadīja karogs. Kādu laiku karogs it kā bijis ierāmēts aiz stikla un tādēļ stipri cietis. Karoga augšmalai 1930.-to gadu sākumā nogriezta šaura strēmele, kas uzšūta uz kartona un nodota studentu vienotnei "Līdums", kas to 1933. gada 28. maijā dāvinājusi Cēsu muzejam līdz ar citiem Latvijas karoga vēsturei vērtīgiem materiāliem. Šo faktu apstiprina arī J. Lapiņa pašrocīgi rakstītā anotācija uz pirmā karoga fotogrāfijas otras puses.

Karogs rūpīgi slēpts 1940./41. gada Padomju laikā. Savukārt vācu okupācijas laikā, kad J. Lapiņa dzīvesbiedre un meita līdz ar rūpnīcu, kurā viņas strādāja, evakuējās uz Vāciju, šis dārgums, saītijs kā mazs kabatas lakatiņš, nēsāts līdz zem drēbēm. Pēc Otrā pasaules kara, kad viņas atgriezās Latvijā, tas joprojām gadu desmitiem bija jāslēpj, līdz Trešās atmodas laikā varēja parādīties ziņa par tā esamību.

Mariannas un Jāņa Lapiņu meita Lija Poga (1925 – 2012) 1997. gada aprīlī šo 47 x 102 cm lielo zīda karogu dāvināja, kā pati teica, "tēva dzimtās puses muzejam Cēsīs". Ar šo karogu varēja iepazīties Cēsu Vēstures un mākslas muzejā izveidoto izstāžu "Sarkanbaltsarkanās krāsas Cēsu un Latvijas vēsturē" (1997. g.) un "Latvijas karogam - 725" (2004.- 2007. g.) daudzie apmeklētāji. Kopš 2012. gada karogs aplūkojams Cēsu Vēstures un mākslas muzeja pastāvīgajā ekspozīcijā: „Cēsis Latvijas vēstures simbols“.

Ar Veselavas sieviešu biedrības "IEVA" atbalstu 2014. gada rudenī ierīkota Jānim Lapiņam veltīta piemiņas vieta viņa dzimtas mājvietā Veselavas pagasta "Pintuļos". Šogad, kad svinam Jāņa Lapiņa karoga 100. gada dienu, cēsniekiem un viesiem joprojām ir iespēja skatīt Latvijai un latviešiem tik nozīmīgo karogu.

Sveic simtgadnieci

Aleksandrs Abramovs
Cēsu novada pašvaldība
teksts un foto

Oktobra vidū simto jubileju svinēja cēsniece Marija Gailīte. Viņu sveikt nozīmīgajos svētkos devās Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs un pašvaldības aģentūras "Sociālais dienests" direktore Iveta Sietiņšone.

Jubilāre līdz ar sarūpētajiem ziediem un torti saņēma arī Cēsu novada pašvaldības pabalstu 100 eiro apmērā, kāds tiek piešķirts visiem simts gadu vecumu sasniegušiem cēsniekiem veselības saglabāšanai un uzlabošanai.

Marijas kundze dzimusi Rīgā, kur strādājusi par audēju. Daļa dzīves pavadīta Piebalgas apkārtnē, bet uz Cēsīm viņa

pārcēlās 2002. gadā, lai vecumdienas pavadītu meitas mājā. Kā atzīst meita, kura ir vienīgais Marijas bērns, mamma vien pēdējos gados neiesaistās mājas un dārza darbos – iepriekš allaž čakli palīdzējusi.

Marijas kundze uzaugusi vairāku bērnu ģimenē, un nav pārsteigums, ka nodzīvots jau gadsimts, jo māsa un brālis no šīs saules aizgājuši cienījamos 93 gados.

Novēlam Marijas kundzei turpināt smaidīt un ar mums kopā sagaidīt arī Latvijas simtgadi.

Iepriekšējais simtgadnieks Cēsīs sveikts 2014. gada oktobrī.

Šogad otra Cēsu simtgadniece, Rozālija Ločmele, apaļo jubileju svinēs novembrī.



Attēlā: Marija Gailīte uzaugusi daudz bērnu ģimenē un arī viņas brālis un māsa dzīvojuši garu mūžu.